

dině by mohl založiti pojistnou povinnost uvedeného pracovníka podle zákona o sociálním pojištění, dovozuje stížnost, že podle zák. čl. XXIX: 1900 a ve smyslu výnosu min. financí č. 83.063/91 a podle literatury je poměr tabáčního zahradníka k pěstiteli tabáku poměrem pracovním, služebním. K této námitce jest poznamenati:

Poměr mezi tím, kdo má povolení pěstovati tabák, a osobami, které konají práce spojené s tímto pěstováním, může býti různý podle obsahu smlouvy, uzavřené mezi těmito stranami. Může býti poměrem služebním, společenským nebo snad i poměrem jiným. Rozhodný bude vždy jen obsah smlouvy. Je-li poměr ten podle obsahu smlouvy poměrem služebním (pracovním), pak ovšem dopadají na něj ustanovení zák. čl. XXIX: 1900, jenž je normou upravující blíže poměr tabákových zahradníků (tabáčníků) tenkrát, jestliže mezi stranami vznikl poměr pracovněslužební. Z toho však nelze ještě dovozovati, že by každý poměr, vzniklý úmluvou mezi majitelem půdy, jemuž se dostalo povolení pěstovati tabák, a mezi osobami, jež při pěstování tom jsou podle oné úmluvy činny, byl poměrem služebním — pracovním. Onen zákonný článek má za předmět právě jen úpravu služebního poměru, a nelze proto z něho dovozovati, že by každý poměr zmíněných osob (tabáčníků) byl poměrem služebním — pracovním. Toho zmíněný článek nevyslovil, a nemůže proto z jeho obsahu býti nic dovozováno pro povahu konkrétních poměrů zmíněných osob. Úmluvou mohl poměr osob při pěstování tabáku činných k tomu, kdo má oprávnění pěstovati tabák, býti postaven na jinou basi, než kterou cit. zák. článek za normální považuje a ze které vychází.

Ve své všeobecnosti, že vzhledem k zák. čl. XXIX: 1900 a literatuře k němu se pojící je poměr tabáčníka k pěstiteli tabáku vždy poměrem pracovním, je proto námitka stížnosti bezdůvodná. — — —

Č. 12.435.

Pojišťovací právo: * Podle § 70 pensijního zákona č. 26/1929 Sb. neručí za pojistné, jež měl platiti předchůdce, každý nabyvatel závodu (podniku), nýbrž jen právní sukcesor předchůdcův.

(Nález z 5. června 1936 č. 18.784/34.)

Věc: Alois N. ve Znojmě proti rozh. min. sociální péče v Praze z 9. května 1934 o ručení za pojistné pojištění pensijního.

Výrok: Naříkané rozhodnutí se zrušuje pro nezákonnost.

Důvody: Rozhodnutím z 18. listopadu 1933 zamítl zem. úřad v Brně st-lovo odvolání z výměru z 23. března 1933, jímž úřadovna A Všeobecného pensijního ústavu v Brně předepsala st-li podle § 70 pensijního zákona č. 26/1929 Sb. nedoplatek pojistného v částce 41.014.10 Kč jako nabyvateli podniku, náležejícího dříve firmě H. a V. v Brně. V důvodech uvedeno v podstatě, že st-l převzal vedení nádražní restaurace na svůj účet o půlnoci z 11. února na 12. února 1933 a od té doby podnik provozoval. Předchozí provozovatel nádražní restaurace Jindřich

H., jediný veřejný společník firmy H. a V., přestal tento podnik provozovati o půlnoci z 11. února na 12. února 1933, takže st-l byl přímým nástupcem podniku Jindřicha H. a provozoval živnost nejen v těchže místnostech a v témže rozsahu, nýbrž činil tak i s týmiž zaměstnanci, které převzal do svých služeb.

Nař. rozhodnutím zamítl žal. úřad st-lovo odvolání a potvrdil rozhodnutí zem. úřadu v Brně z jeho důvodů, připojiv další odůvodnění, v němž mimo jiné uvedl, že § 70 pensijního zákona č. 26/1929 Sb. stanoví ručební závazek za pensijní nedoplatky toho, kdo převzal závod (podnik). To lze vykládati jedine tak, že závod zůstal, přecházející do rukou jiného podnikatele; změna nastala jen v osobách podnikatelů, závod zůstal týž, jinak by nebylo možno mluvit o jeho převzetí. — Není třeba, aby závod byl přejat přímo z rukou předchůdcových nebo za jeho osobní účasti; spadá sem podle judikatury i vydražení podniku ve veřejné dražbě atd. — — —

O stížnosti do tohoto rozhodnutí uvážil nss:

Ustanovení § 70 pens. zákona č. 26/1929 Sb., na jehož základě byla st-li uložena ručební povinnost, praví, že kdo převzal závod (podnik), ručí za pojistné, jež měl platiti předchůdce, za dobu nejvýše 18 měsíců ode dne nabytí zpět počítáno atd. Podle toho ručí za pojistné ten, kdo — jak se zákon vyjadřuje — p ř e v z a l závod.

Žal. úřad, jak patrně z jeho argumentace, dovozující, že není třeba, aby závod byl přejat přímo z rukou předchůdcových nebo za jeho osobní účasti, a že sem podle judikatury spadá i vydražení podniku ve veřejné dražbě, stojí na stanovisku, že ručební závazek podle cit. § 70 stíhá nejen právního sukcesora dřívějšího podnikatele, nýbrž každého nabyvatele podniku bez ohledu, jakým způsobem bylo podniku nabyto. Tomuto názoru žal. úřadu nebylo však možno přisvědčiti.

V nálezu Boh. A 8272/29 zabýval se nss výkladem ustanovení § 171 zákona o sociálním pojištění č. 221/1924 Sb., jež předpisuje, že kdo n a b y l závodu, ručí za pojistné, jež měl platiti předchůdce, za dobu nejvýše 18 měs. ode dne nabytí zpět počítáno atd. Tehdejší stížnost hájila názor, že podle tohoto ustanovení stíhá ručební povinnost jen právního sukcesora, nss pak vyložil, že výklad stížnosti bylo by snad možno hájiti, kdyby uvedené ustanovení § 171 zákona č. 221/1924 Sb. znělo tak, jak bylo obsaženo ve vládním návrhu zákona, kde bylo stanoveno, že kdo p ř e v z a l závod, ručí za pojistné předepsané předchůdci atd., při čemž snad autoru osnovy tanula na mysl obdoba ustanovení občanského práva o ručení toho, kdo převzal smlouvou podnik, za závazky převodcovy plynoucí ze závodu, ze kterých bylo by lze dovozovati, že předpokladem ručení toho je přímý právní poměr mezi předchůdcem a nabyvatelem. Ustanovení osnovy se však zákonem nestalo, neboť bylo přijato ve znění nynějším, v němž výrazy, obsažené v osnově, »převzal« a »převzetí« byly nahrazeny výrazy »nabyl« a »nabytí«. Při výkladu § 171 nutno vycházeti z tohoto doslovu zákona, neboť doslov zákona je při jeho interpretaci především rozhodný. Tu pak vyložil nss, že podle obvyklého významu a smyslu, jaký výrazy »nabyl« a »nabytí« mají v řeči, jsou pojmy jimi vyjádřené obsahově širší, než pojmy »převzal« a »převzetí«, kterými je naznačen určitý vztah k osobě, od níž převzetí se

stalo. Naproti tomu pojem nabytí zahrnuje v sobě nejen převzetí od předchůdce, tedy přímé derivativní způsoby nabývací právním jednáním inter vivos nebo mortis causa, nýbrž také všeliké jiné způsoby nabývací bez přímého právního poměru nabyvatele k osobě předchůdcově, jakými jsou na př. nabytí věci vydržením, vyvlastněním, při soudní dražbě a pod.

Z tohoto výkladu nss jde, že nelze vzájemně zaměňovati pojmy nabytí a převzetí a že převzetím je rozuměti právní sukcesi v práva a závazky předchůdcovy. Stanoví-li proto předpis § 70 pensijního zákona, že za pojistné ručí ten, kdo převzal závod, stíhá podle tohoto ustanovení ručební závazek nikoli každého nabyvatele závodu, nýbrž jen právního sukcesora předchůdce, to jest osobu, jež právním jednáním inter vivos nebo mortis causa jako přímým derivativním způsobem nabývacím vstoupila v práva a závazky, jež vzešly předchůdci z jeho závodu.

Jest ovšem pravda, že uvedené ustanovení § 70, ukládajíc ručební závazek tomu, kdo převzal závod, mluví v dalším svém doslovu, určujícím dobu, za kterou je pojistné platiti, o nabytí závodu, a užívá tedy na tomto místě pojmu širšího, než vyjádřeného slovem převzetí, leč tím se již nemohlo nic změnit na zásadním hledisku, že ručební závazek je podle zákona uložen jen tomu, kdo závod převzal.

Zcela bez významu je také, že se v důvodové zprávě k vládnímu návrhu zákona č. 26/1929 Sb. (tisk 1706), majícímu v § 70 totéž znění jako vyhlášený zákon č. 26/1929 Sb., praví, že ustanovení § 70 odpovídá § 170 zákona č. 221/1924 Sb., když slovné znění obou těchto norem užívá různých výrazů a výrazem v zákoně č. 26/1929 Sb. použitým nevyjádřil zákonodárce vůli, kterou snad podle osnovy vládního návrhu sledoval.

Žal. úřad, vycházející z názoru, že ručební závazek podle § 70 pensijního zákona stíhá nejen sukcesora, nýbrž každého nabyvatele závodu, vyložil si mylně zákon.

Pro tento mylný právní názor bylo nař. rozhodnutí zrušiti podle § 7 zákona o ss, aniž bylo třeba za tohoto procesního stavu zabývatí se ostatními námitkami stížnosti.

Č. 12.436.

Pojišťovací právo: * Byl-li zaměstnanec přihlášen k pojištění správně až do dne, kdy skončil jeho pracovní poměr, v přihlášce však byl uveden nesprávný den vstupu do zaměstnání, jde jen o přihlášku nenáležitou, jež podle novely č. 184/1928 Sb. neodůvodňuje povinnost k náhradě podpůrného nákladu.

(Nález z 5. června 1936 č. 10.811/36.)

V ě c: Okresní nem. pojišťovna v Kežmarku proti rozh. zem. úřadu v Bratislavě z 15. prosince 1933 o náhradě podpůrného nákladu.

V ý r o k: S t í ž n o s t s e z a m í t á p r o b e z d ů v o d n o s t.